

Rizici outsourcinga u sistemu korporativne sigurnosti

Jedno od rješenja koje organizacijama omogućuje veću fleksibilnost u novonastalim okolnostima je prijenos određenih dijelova djelatnosti vanjskim specijalističkim izvođačima (outsourcing), koji su u svom polju rada u stanju brzo reagirati na promjene u poslovanju i efikasno upravljati troškovima organizacije. Outsourcing je tako postao posebna nabavna strategija organizacija i sve važnija strateška odluka organizacija, koje se time mogu brzo prilagoditi promjenama na globalnim i lokalnim tržištima, a time i održavati dugoročnu konkurentnost. Međutim, morate biti svjesni da postoje zamke koje outsourcing donosi i ne smijete biti zaslijepljeni samo prednostima njegovog uvođenja. Sama svijest zamki (rizika) koje on donosi organizaciji u ovim vremenima zahtijeva sve više pažnje i razumijevanja.

U čemu je problem? Pošto i outsourcing postaje sve više globalno orijentiran, moramo za rješavanje rizika od njegova uvođenja uzeti u obzir širu globalnu perspektivu. Sa povećanjem globalizacije, koja je rezultirala integracijom privrednih, kulturnih i drugih subjekata iz različitih geografskih i kulturnih sredina, otvaranjem tržišta rada i s time povezanim slobodnim prolazom radne snage, stvaraju se novi rizici koji mogu značajno promijeniti pogled na outsourcing i njegovu ulogu u procesima osiguravanja korporativne sigurnosti, čija je misija omogućiti siguran i nesmetan rad poslovnih i drugih procesa, a posebno onima koji su dio kritične infrastrukture te su od posebnog značaja za državu, pa čak i region. Centralnu ulogu u odabiru rizika koje donosi outsourcing predstavlja čovjek, tako da je na upravljanje rizika iz perspektive ljudskih resursa potrebno obratiti posebnu pažnju.

U teoriji i praksi korporativnog upravljanja prihvatanje rizika je normalna, logična i nužna pojava u svakoj organizaciji. U tom kontekstu neprihvatanje rizika znači nesposobnost, neznanje i nespremnost rukovodstva organizacije da se nosi sa izazovima, opasnostima, promjenama, poslovnim prilikama i strategijom razvoja, koja je isprepletana sa mnogim rizicima. Zanimljivo razmišljanje o upravljanju rizicima u procesu donošenja odluke dao je, npr., bivši američki državni sekretar Colin Powell, koji je prilikom predlaganja formule 40/70 savjetovao: „Ne donosite odluku ako nemate dovoljno informacija, jer je vjerovatnoća da će odluka prouzrokovati ugodne posljedice manja od 40 posto.“ Isto vrijedi i obrnuto. Naime, ne čekajte na trenutak da budete

■ Piše: mr. Miran Vrsec, menadžer sigurnosti, Institut za korporativne sigurnosne studije, Ljubljana
miran.vrsec@ics-institut.si

U globalnom i, shodno tome, lokalnom sigurnosnom okruženju, koje je sve više predmet globalnih pitanja sigurnosti, u posljednjih nekoliko godina dolazi do radikalnih promjena koje zahtijevaju nove pristupe identifikaciji, otkrivanju i upravljanju sigurnosnim rizicima. Države postaju sastavni i neizostavni dio globalnog okruženja i tržišta, ako žele osigurati konkurentnost privrednih subjekata i kvalitetu života građana. Isto vrijedi i za kompanije. One koje žele opstati na duže staze moraju pratiti i primati globalne trendove te prilagođavati svoje poslovanje trendovima organizacija na globalnom nivou

sto posto sigurni da ste na pravom putu, jer će ili odluka biti donesena prekasno ili taj trenutak nećete nikada dočekati. Zbog mnogobrojnih promjena unutrašnjeg i vanjskog izvora te zbog svjesnog preuzimanja rizika organizacije uključuju upravljanje rizika u poslovnu politiku i strategiju razvoja, u procese donošenja odluka te odnose sa poslovnim partnerima i outsourcingom, u cilju sprečavanja ili minimiziranja poslovne, materijalne, finansijske, ljudske i moralne štete i gubitka. Ovo je iznimno važno poslovno-sigurnosno razmišljanje onih vlasnika, menadžera i nadzornika koji kod upravljanja poslovnim procesima daju prioritet izbjegavanju ili sprečavanju vanrednih situacija, oštećenja i gubitaka. Takav mentalitet mora se primjenjivati na vlasnika, kao i na menadžment outsourcinga. Konkurentnost organizacije, dobro ime i poslovni rezultati organizacije su, naime, jako, možda čak i fatalno, ovisni o pouzdanosti djelovanja outsourcinga.

Organizacije stoga moraju biti svjesne činjenice da njegovo uvođenje ne donosi samo koristi nego može značiti i određeni rizik u smislu troškova, kvalitete, pouzdanosti i sigurnosti rada, dugoročno i posebno u kriznim situacijama. Ovdje mislim, prije svega, na rizike kao što su: loš menadžment, nekvalitetno izvođenje ugovornih obaveza, nedostatak nadzora, kršenje zakona o radu, loši uvjeti rada, velika fluktuacija radne snage, iznos povjerljivih podataka, informacija i dokumenata, loše finansijsko stanje, nepridržavanje mjera sigurnosti i standarda itd. Svi navedeni i mnogi drugi rizici outsourcinga trebaju biti sastavni dio poslovnih, finansijskih, informacijskih, komunikacijskih, tržišnih, logističkih i sigurnosnih rizika organizacije. Nažalost, većina organizacija na to zaboravlja, te su iznenađene kada na polju njihovog outsourcinga nešto krivo krene i to negativno utječe na djelovanje organizacije. Kako bi izbjegli neprijatna iznenađenja, potrebno je prije samog odabira ponuđača prepoznati rizike koje donosi njegovo uvođenje u organizaciju. Upravljanje rizicima koje on donosi treba biti sastavni dio sistema korporativnog upravljanja sigurnosnim rizicima. Outsourcing, dakle, nije pitanje, nego činjenica. Organizacije koje u ovim turbulentnim vremenima žele držati korak s konkurencijom i pravovremeno se prilagoditi potrebama tržišta moraju dio svojih djelatnosti prepustiti outsourcingu. Pri tome, ne smiju zanemariti rizike i opasnosti koje on donosi. ◀